

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft in
verband met de introductie van de vergelijkingskaart (Besluit
vergelijkingskaart financiële dienstverleners)**

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van [• ...], [• kenmerk], directie Financiële Markten;
Gelet op artikel 4:25b, derde lid, van de Wet op het financieel toezicht;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [•...], nr. [•...]);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van [• ...], [• kenmerk], directie Financiële Markten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft** wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 86f wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt "een dienstverleningsdocument" vervangen door "een vergelijkingskaart" en wordt "dat betrekking heeft" vervangen door "die betrekking heeft".
2. Het tweede lid wordt gewijzigd als volgt:
 - a. in de aanhef wordt "Het dienstverleningsdocument" vervangen door "De vergelijkingskaart";
 - b. in onderdeel a wordt "op grond van een objectieve analyse" vervangen door "op onafhankelijke basis";
 - c. in onderdeel c wordt "op grond van een objectieve analyse" vervangen door "op onafhankelijke basis".
3. Het vierde lid komt te luiden:
4. Van advies op onafhankelijke basis als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, is sprake indien:
 - a. de financiële dienstverlener een toereikend aantal op de markt verkrijgbare financiële producten beoordeelt die voldoende divers zijn wat type en aanbieder betreft, zodat een

voor de consument of, indien het een verzekering betreft, de cliënt, geschikt product kan worden geadviseerd; en

b. worden de financiële producten niet uitsluitend aangeboden door:

1°. de financiële dienstverlener zelf;

2°. een aanbieder of de moedermaatschappij daarvan als bedoeld in het tweede lid, onderdeel g;

3°. een aanbieder of de moedermaatschappij daarvan als bedoeld in het tweede lid, onderdeel h; of

4°. entiteiten waarmee de financiële dienstverlener in een zodanig nauw juridisch of economisch verband staat dat het risico bestaat dat dit afbreuk doet aan de onafhankelijkheid van het verstrekte advies.

4. In het vijfde lid wordt "het dienstverleningsdocument" vervangen door "de vergelijkingskaart".

5. In het zesde lid wordt "Het dienstverleningsdocument" vervangen door "De vergelijkingskaart".

6. Het zevende lid komt te luiden:

7. De Autoriteit Financiële Markten stelt regels ten aanzien van de vormgeving en wijze van verstrekking van de vergelijkingskaart en kan nadere regels stellen met betrekking tot de gevraagde dienstverlening, bedoeld in het eerste lid, en de informatie, bedoeld in het tweede en derde lid.

B

In artikel 86g wordt "een dienstverleningsdocument" vervangen door "een vergelijkingskaart".

ARTIKEL II

In afwijking van artikel 86f van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft is het een financiële dienstverlener toegestaan om gedurende een termijn van zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop dit Besluit in werking treedt, ten aanzien van het verlenen van een financiële dienst inzake een financieel product als bedoeld in artikel 86c, eerste lid, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft een dienstverleningsdocument te verstrekken in overeenstemming met artikel 86f van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, zoals dat luidde onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit Besluit.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL IV

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit vergelijkingskaart financiële dienstverleners.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding en achtergrond

Dit besluit wijzigt het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo) in verband met de introductie van de vergelijkingskaart financiële dienstverleners (hierna: vergelijkingskaart). Met de vergelijkingskaart wordt de consument of, indien het een verzekering betreft, de cliënt door de financiële dienstverlener geïnformeerd over de beoogde dienstverlening en daarmee samenhangende aspecten. De vergelijkingskaart vervangt het bestaande dienstverleningsdocument. De reden hiervoor is dat de vergelijkingskaart voor consumenten een meer doeltreffend informatiedocument is dan het dienstverleningsdocument.

Uit de evaluatie van het provisieverbod in 2018 is onder meer gebleken dat consumenten verschillende vormen van financiële dienstverlening en verschillende financiële dienstverleners nauwelijks vergelijken.¹ Het dienstverleningsdocument blijkt bij de vergelijking bovendien een beperkte rol te spelen. Dit terwijl het document bedoeld is om consumenten hierbij te helpen. Deze bevinding was aanleiding om te onderzoeken hoe de informatie beter aan kan sluiten op wat consumenten nodig hebben om vormen van dienstverlening en dienstverleners te vergelijken. Op basis van gedragsinzichten, communicatie-kennis, en met hulp van stakeholders is een nieuw concept van het dienstverleningsdocument ontwikkeld: de 'vergelijkingskaart financiële dienstverleners'. Hierna is een experimenteel onderzoek gedaan om te bepalen of de vergelijkingskaart daadwerkelijk een verbetering is ten opzichte van het dienstverleningsdocument. Dit onderzoek suggereert inderdaad dat de vergelijkingskaart beter gebruikt gaat worden dan het dienstverleningsdocument.²

Uit het experiment blijkt dat meer mensen de informatie lezen (55 procent opent het huidige dienstverleningsdocument, 62 procent de vergelijkingskaart) en vergelijken ze gemiddeld meer financiële dienstverleners (3 dienstverleners gemiddeld voor het huidige dienstverleningsdocument, naar 4 voor de vergelijkingskaart). Dit kan worden verklaard door het feit dat mensen zeggen de informatie beter te begrijpen en aantrekkelijker gepresenteerd vinden. Ook geven ze aan beter geïnformeerde keuzes te maken. In het bijzonder voor mensen die lager financieel geletterd zijn, blijkt de nieuwe vergelijkingskaart een verbetering.

§ 2. Inhoud besluit

De plicht om een dienstverleningsdocument te verstrekken volgt uit het huidige artikel 86f BGfo. Dit artikel bepaalt bovendien welke elementen het dienstverleningsdocument in ieder geval moet bevatten en stelt dat de Autoriteit Financiële Markten (AFM) nadere regels kan stellen omtrent de vormgeving en wijze van verstrekking. De AFM heeft hiervan gebruik gemaakt en heeft een model voor het dienstverleningsdocument ontwikkeld alsmede een generator, waarmee financiële dienstverleners eenvoudig het model in een concreet dienstverleningsdocument kunnen omzetten. Daar de vergelijkingskaart op basis van dezelfde elementen wordt opgebouwd, wordt artikel 86f BGfo niet ingrijpend gewijzigd. Uiteraard wordt steeds de term

¹ Kamerstukken II, 32 545, nr. 74.

² Kamerstukken II, 32 013, nr. 239.

“dienstverleningsdocument” vervangen door “vergelijkingskaart”. Om te borgen dat de vergelijkingskaart op consistente wijze wordt opgesteld en verstrekt, bepaalt het zevende lid dat de AFM regels stelt wat betreft de vormgeving en wijze van verstrekking. De AFM zal met het oog daarop tevens een applicatie ontwikkelen waarmee financiële dienstverleners eenvoudig de vergelijkingskaart kunnen maken.

In het consultatiedocument van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2021 werd een nieuw artikel 86fa BGfo voorgesteld dat bepaalde dat een adviseur de consument of cliënt moet informeren of hij op afhankelijke dan wel onafhankelijke basis adviseert.³ Daarbij was er vanuit gegaan dat de financiële dienstverlener deze informatie los van het dienstverleningsdocument aan de consument respectievelijk cliënt zou mededelen. Omwille van een gestroomlijnde en duidelijke informatievoorziening richting de consument, zal deze mededeling nu onderdeel worden van de vergelijkingskaart. Hiertoe wordt het aanvankelijk voorgestelde artikel 86fa geïntegreerd in artikel 86f. Inhoudelijk wordt hiermee geen wijziging beoogd; wel worden enkele terminologische wijzigingen doorgevoerd om de tekst in lijn te brengen met artikel 86f. In het Wijzigingsbesluit financiële markten 2021 zal het nieuwe artikel 86fa worden geschrapt.

Tot slot wordt voorzien in een overgangstermijn van zes maanden. Gedurende een periode van zes maanden na inwerkingtreding van dit besluit, mogen financiële dienstverleners gebruik blijven maken van bestaande dienstverleningsdocumenten. Het zal evenwel niet langer mogelijk zijn nieuwe dienstverleningsdocumenten te genereren met de generator van de AFM. Zoals eerder vermeldt, zal de AFM na inwerkingtreding van dit besluit voorzien in een nieuwe applicatie ten behoeve van de vergelijkingskaart. De generator voor het dienstverleningsdocument zal op dat moment worden uitgeschakeld. Er is voor deze overgangstermijn gekozen om financiële dienstverleners en de AFM de tijd te geven om hun systemen aan te passen. Beoogd wordt dit besluit met ingang van 1 januari 2023 in werking te laten treden.

§ 3. Uitvoering en handhaving

[PM]

§ 4. Gevolgen van het besluit

De introductie van de vergelijkingskaart laat de kern van de informatieverplichting opgenomen in artikel 86f BGfo ongemoeid: een financiële dienstverlener informeert de consument respectievelijk cliënt middels een bepaald document over de beoogde dienstverlening en daarmee samenhangende aspecten. De kern van de informatieverplichting wijzigt derhalve niet. Ook de wijze waarop een vergelijkingskaart wordt opgesteld verandert niet wezenlijk: evenals voor het dienstverleningsdocument zal de AFM voorzien in een applicatie, waarmee financiële dienstverleners eenvoudig een vergelijkingskaart op kunnen stellen. Daar financiële dienstverleners een half jaar de tijd krijgen om hun documentatie te actualiseren, worden geen sterke eenmalige effecten voorzien; zonder introductie van de vergelijkingskaart zouden financiële dienstverleners hun dienstverleningsdocumenten eveneens up-to-date moeten houden. Dit besluit leidt dan ook niet tot regeldrukeffecten voor financiële dienstverleners.

³ <<https://www.internetconsultatie.nl/wijzigingsbesluitfm2021>>.

§ 5. Consultatie

[PM]

Artikelsgewijs

ARTIKEL I (Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft)

A

Ten eerste vervangt dit onderdeel steeds de term "dienstverleningsdocument" door de term "vergelijkingskaart" in artikel 86f.

Ten tweede worden het tweede lid, onderdelen a en c en het vierde lid aangepast. Deze wijzigingen hebben tot doel de inhoud van het in het consultatiedocument voor het Wijzigingsbesluit financiële markten 2021 voorgestelde artikel 86fa op te nemen in artikel 86f. Het voorgenomen artikel 86fa bepaalt wanneer een adviseur op onafhankelijke basis adviseert. Dit is het geval wanneer de adviseur een toereikend aantal op de markt verkrijgbare financiële producten beoordeelt die voldoende divers zijn wat type en aanbieder betreft en wanneer de adviseur niet uitsluitend producten adviseert die door de adviseur zelf of door aan hem nauw gelieerde partijen (hetzij door zeggenschapsbanden, hetzij door contractuele verplichtingen) worden aangeboden. De eerste voorwaarde komt grotendeels overeen met de in artikel 86f, vierde lid (oud), opgenomen beschrijving van de objectieve analyse. Die "oude" beschrijving komt daarom te vervallen.

Wat de tweede voorwaarde betreft, is in het consultatiedocument voor het Wijzigingsbesluit financiële markten 2021 gekozen om aan te sluiten bij het op de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 gebaseerde artikel 58a.⁴ Hierdoor worden in het voorgestelde artikel 86fa aan de adviseur gelieerde partijen beschreven middels de in artikel 1 BGfo opgenomen definitie van nauwe banden. Daar op grond van artikel 86f, ter implementatie van de richtlijn verzekeringsdistributie,⁵ informatie moet worden verstrekt over eventuele gekwalificeerde deelnemingen die de adviseur in aanbieders houdt of die aanbieders in de adviseur houden, wordt er in afwijking van het eerder geconsulteerde artikel 86fa nu voor gekozen om aan de adviseur gelieerde partijen te omschrijven middels de in artikel 1:1 Wft gedefinieerde term gekwalificeerde deelneming. Hiermee wordt voorkomen dat marktpartijen de consument respectievelijk de cliënt moeten informeren over zowel gekwalificeerde deelnemingen als nauwe banden.

Tot slot is in het zevende lid bepaald dat de AFM regels stelt wat betreft vormgeving en wijze van verstrekking wat betreft de vergelijkingskaart. Evenals voor het dienstverleningsdocument zal de AFM een applicatie ontwikkelen waarmee financiële dienstverleners eenvoudig de vergelijkingskaart kunnen opstellen.

⁴ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PbEU 2014, L 173).

⁵ Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie (herschikking) (PbEU 2016, L 26).

B

Dit onderdeel vervangt in artikel 86g de term "een dienstverleningsdocument" door "een vergelijkingskaart".

ARTIKEL II

Dit artikel bevat een overgangsregeling. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt dat gedurende een periode van zes maanden nadat dit besluit in werking is getreden een financiële dienstverlener gebruik mag blijven maken van bestaande dienstverleningsdocumenten. Er is voor deze overgangstermijn gekozen om financiële dienstverleners en de AFM de tijd te geven om hun systemen aan te passen op de nieuwe vergelijkingskaart.

ARTIKEL III

Beoogd wordt dit besluit met ingang van 1 januari 2023 in werking te laten treden.

De Minister van Financiën,